

Pelastusopiston tilinpäätös 2023

PeODno-2024-156

Sisällys

1	Toimintakertomus.....	3
1.1	Johdon katsaus.....	3
1.2	Tuloksellisuus.....	3
1.3	Vaikuttavuus.....	4
1.3.1	Tulostavoitteiden toteutuminen.....	4
1.3.2	Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan vaikuttavuus.....	7
1.3.3	Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen vaikuttavuus.....	8
1.3.4	Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus.....	9
1.4	Toiminnallinen tehokkuus.....	9
1.4.1	Toiminnan tuottavuus.....	9
1.4.2	Toiminnan taloudellisuus.....	10
1.4.3	Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	13
1.4.4	Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus.....	18
1.5	Tuotokset ja laadunhallinta.....	19
1.5.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet.....	19
1.5.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu.....	21
1.6	Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen.....	23
1.7	Tilinpäätösanalyysi.....	27
1.7.1	Rahoituksen rakenne.....	27
1.7.2	Talousarvion toteutuminen.....	28
1.7.3	Tase.....	29
1.8	Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	30
1.9	Arviointien tulokset.....	31
1.10	Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä.....	31
2	Allekirjoitus.....	32

1 Toimintakertomus

1.1 Johdon katsaus

Toimintavuonna 2023 Pelastusopisto toteutti lakisääteisiä tehtäviään. Edelleen jatkuvan Ukrainan sodan epävarmuus näkyi kasvavana varautumiskoulutukseen kohdistuvana kiinnostuksena. Paitsi määrällisenä lisäyksenä kasvu näyttäytyi myös uusien organisaatioiden ja toimijoiden tarpeina. Kaikkiin koulutustoiveisiin ei kuitenkaan pystytty vastaamaan.

Pelastusopisto pyrkii vastaamaan valtakunnalliseen pelastajatarpeeseen lisäämällä pelastajakoulutuksen aloituspaikkoja. Lisäyksen suunnitteluun on kohdistettu merkittävästi resursseja huolimatta rahoituksenliittävistä epävarmuustekijöistä tulevaisuudessa. Toivottua rahoitusta koulutusmäärien lisäämiseen ei saatutäysimääräisesti. Aloituspaikkojen lisäystä suunnitellaan ja toteutetaan myönnettyjen määrärahojen mahdollistamissa rajoissa. Erityisesti opiskelijarekrytointiin on panostettu, ja siinä on tehty vahvaa yhteistyötä pelastuslaitosten kanssa. Toistaiseksi hakijamäärät ovat näyttäneet hyviltä, mutta aloituspaikkojen lisäys on niin merkittävä, että suunnitelmallista rekrytointityötä on aivan välttämätöntä tehdä. Huolta liittyy myös riittävän opetushenkilöstön saamiseen. Hyvinvointialueet noudattavat varsin tiukkaa politiikkaa virkavapauksien myöntämisessä, mikä näkyy suoraan opettajien saatavuudessa.

Edellisen vuoden aikana toteutetun koulutusjärjestelmän uudistushankkeen tuloksia ei lähde edistämään tällä hallituskaudella. Koulutuksen kehittämistyötä on kuitenkin jatkettu sisäministeriön pelastusosaston suorituskykyhankkeen tuloksiin pohjautuen. Vuoden 2023 loppuun mennessä tarkasteltiin kaikkien pelastusalan tutkintojen opintojaksojen ydinaineokset ja verrattiin niitä suhteessa tarvittaviin kyvykkyyksiin. Laajaa kehittämistyötä jatketaan vuonna 2024.

TKI-toiminta vilkastui toimintavuoden aikana, kun henkilöstövajausta saatiin korjattua ja uusia hankkeita aloitettiin. Eri hankkeiden kautta on tuotettu koko pelastusalan kehittymistä hyödyttävää tietoa ja osaamista esimerkiksi uusien julkaisujen muodossa.

Kansainvälisen pelastustoiminnan valmiuden ylläpitämisessä onnistuttiin yli tavoitteiden toiminnan ollessa erittäin aktiivista. Tähän voidaan olla erityisen tyytyväisiä, kun otetaan huomioon, että Pelastusopisto ei ole valmiusorganisaatio ja asiantuntijoiden lähettäminen vaatii useiden eri henkilöiden työpanosta.

Kokonaisuutena tarkastellen toimintavuonna 2023 keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin.

1.2 Tuloksellisuus

Pelastusopiston on valtakunnallinen pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutuksen tuottajajakehittäjä, joka toiminnallaan keskeisesti vaikuttaa koko toimialan kehittämiseen. Lähes kaikki opintonsa aloittaneet opiskelijat ovat valmistuneet sisäisen turvallisuuden ammatteihin. Kaikkienensa perustehtävät niin oppilaitoksena, alan kehittäjänä kuin valtion virastona on pystytty hoitamaan hyvin osittain epävarmassa ja monimutkaistuvassa toimintaympäristössä.

Tuloksellisuutta on kuvattu ja arvioitu tarkemmin luvussa 1.3.1, jossa on arvioitu toiminnallisten tulostavoitteiden saavuttamista.

1.3 Vaikuttavuus

Toimintavuoden aikana Pelastusopisto on kyennyt toteuttamaan perustehtävänsä laadukkaasti ja tehokkaasti. Opetussuunnitelmissa määritetyt osaamistavoitteet on saavutettu hyvin ja asetetuissa aikatauluissa on pysytty. Toimintavuoden aikana on toteutettu useita hankkeita, joissa pelastustoiminnan peruselementtejä on tutkittuja kehitetty. Julkaisujen lisäksi uutta oppimateriaalia valmistui tutkinto-, täydennys- ja sopimushenkilöstökoulutukseen.

Myös kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijoita on pystytty tarjoamaan ja lähettämään turvallisesti tehtäviin. Pelastusopiston henkilöstö on antanut asiantuntijalausuntoja ja haastatteluja. Pelastusopiston someviestintä on ollut aktiivista. Opiskelijarekrytointiin liittyvää markkinointia ja yhteistyötä pelastustoimen työnantajien sekä Hätäkeskuslaitoksen kanssa on kehitetty.

1.3.1 Tulostavoitteiden toteutuminen

Toiminnalliset tulostavoitteet sisältyvät sisäministeriön ja Pelastusopiston väliseen tulossopimukseen. Tulostavoitteet noudattavat Pelastusopiston strategiaa tavoitteita sekä sisäministeriön konsernistrategiaa. Tulossopimuksessa asetetuista tavoitteista kaksi (2) saavutettiin erinomaisesti, kolme (3) hyvin ja yksi (1) tyydyttävästi. Taulukossa 1 on kuvattu tavoitteiden toteuma.

Taulukko 1. Tulossopimuksen 2023 tavoitteet ja toteuma vuodelle 2023.

Tavoite	Toteuma 2023
Pelastusopiston koulutus ja TKI-toiminta on laadukasta ja vastaa tarvetta	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <p>Tavoitteet on yksittäisiä indikaattoreita lukuun ottamatta saavutettu hyvin tai erinomaisesti. Laadun mittareina käytettiin kaikkien koulutusmuotojen koulutuspalautteita. Arviointiasteikolla 1-4 koulutuspalautteiden keskiarvo oli 3,54 (tavoite 3,11). Opinnäytetyöt olivat pääosin kytkettävissä työelämään.</p> <p>Koulutuksen työelämävastaavuusindeksiä selvitettiin kyselyllä, joka osoitettiin 2020 vuonna valmistuneille pelastaja-, alipäällystö- ja päällistöhenkilöille. Vastauksien määrä jäi pelastajien osalta pieneksi, mikä vaikuttaa oleellisesti tulosten vertailtavuuteen. Vastausprosentit olivat pelastajakurssit 29 % ja päällistökurssit 50 %. Alipäällistökurssien kyselyyn ei saatu vastauksia, koska suurin osa sähköpostiosoitteista oli virheellisiä. Pelastajavastaajat arvioivat koulutuksen työelämävastaavuuden hieman tavoitetta alemmaksi. Päällistövastaajien keskiarvo kokemus koulutuksen työelämävastaavuudesta oli tavoitteen mukainen.</p> <p>Suoritetujen tutkintojen tavoite saavutettiin erinomaisesti. Osittain alueellisena toteutettu ruotsikielinen pelastajakurssi P122 valmistui joulukuussa 2023. Kurssilla oli 30 aloituspaikkaa, mutta opinnot aloitti vain 14 opiskelijaa. Erittäin lyhyt aika kurssin rahoituksen varmistumisesta kurssin aloitukseen vaikutti vahvasti opiskelijoiden mahdollisuuksiin hakeutua kurssille ja näin kurssikokoon.</p> <p>Varautumiskoulutuksen koulutettavapäivätavoitteesta jäätin hieman. Vuonna 2023 Pelastusopisto ei saanut osasta valmiusharjoituksista tietoa osallistujamääristä, millä oli vaikutus koulutettavapäiväkertymään. Pakollisen varautumiskoulutuksen osuus lisääntyi 24 pv tavoitteesta (150). Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivät ylittivät tavoitteen yli kaksinkertaisesti toteuman ollessa 1424 pv (520). Julkaisujen määrä ylitti tavoitteen viidellä julkaisulla.</p>

Tavoite	Toteuma 2023
	<p>TKI-hankkeiden lukumäärä oli 21. Hankkeille asetettu tavoite saavutettiin erinomaisesti, mutta opinnäytetöitä ei kyetty liittämään hankkeisiin kuin tyydyttävästi.</p> <p>Valmistuneita oli 90 % aloituspaikkoihin verrattuna, tavoite oli 95 %. Henkilökohtaiset syyt olivat opintojen keskeyttämisen taustalla. Hakijat/aloituspaiikka suhdeluvun tavoite (5,0/aloituspaiikka) toteutui hyvin ollessa 5,68. AMK-tutkinnon suhdeluku parani edellisestä vuodesta ja oli 4,6 hakijaa/aloituspaiikka, tavoitteen ollessa 5/aloituspaiikka.</p>
Kansainvälisen pelastustoiminnan valmiutta ylläpidetään.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: ERINOMAINEN</p> <p>Kansainvälinen pelastustoiminnan valmiuden ylläpitämisen tulostavoitteet on ylitetty ja toiminta on ollut erittäin aktiivista.</p> <p>Kansainvälisen pelastustoiminnan asiantuntijarekisterissä olevien aktiivisten määrän toteuma oli 245, joka on 110 asiantuntijaa yli tavoitteen.</p> <p>Kansainvälisen pelastustoimen tehtäviin sisäministeriön esittämien pyyntöjen perusteella tarjottujen asiantuntijoiden määrä suhteessa ministeriön esittämiin pyyntöihin oli 100 %, joka oli 30 % yli tavoitteen.</p>
Pelastustoimen koulutusjärjestelmä vastaa toimintaympäristön haasteisiin.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: ERINOMAINEN</p> <p>Pelastusopisto oli aktiivisesti mukana koulutusjärjestelmäuudistushankkeessa. Hallitusohjelmalinjausten mukaisesti koulutusjärjestelmä uudistusta ei kuitenkaan toteuteta tällä hallituskaudella.</p> <p>Nykyisen koulutusjärjestelmän puitteissa on lähdetty peilaamaan suorituskykyhankkeen tuloksia nykytutkintoihin ja hyödyntämään saatua dataa pelastusalan tutkintojen kehittämiseen.</p>
Hyvinvoivan henkilöstön osaaminen vastaa muuttuvan toimintaympäristön ja konserni-strategian vaatimuksia.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: TYYDYTTÄVÄ</p> <p>Työtyytyväisyyden parantaminen on selkeä priorisoitu kehittämiskohde, johon pyritään vastaamaan mm. Pelastusopiston organisaatiokenteen, tehtäväkuvausten ja vastuiden jatkuvalla kehittämisellä. Vuonna 2023 aloitettiin kaikkia organisaatiosoja koskeva kehittämisprojekti työterveystoimijan kanssa. Projektin eri vaiheissa keskiytään mm. esihenkilötaitojen sekä työyhteisötaitojen kehittämiseen.</p> <p>VM Baro työtyytyväisyysindeksi oli 3,39 ja jäi -0,13 tavoitteesta 3,52, mutta indeksi parani +0,09 vuodesta 2022. "Voin oppia ja uudistua työssäni" mittarin tavoite oli 3,80 ja tavoite ylitettiin +0,13 indeksin ollessa 3,93. Parannusta tuli +0,20 vuoteen 2022.</p> <p>Koulutukseen käytetty työaika oli 0,6 htp/htv. Tavoitteesta jäätii -1,4 (2,0 htp/htv). Kahden työaikajärjestelmän vuoksi seuranta tapahtuu eri järjestelmissä ja koulutukseen käytetty htp/htv suhde on todellisuudessa suurempi.</p>

Tavoite	Toteuma 2023
Ilmastonmuutoksen torjumiseksi hiilijalanjälki pienenee 50 % vuoteen 2027 mennessä (v.2018 tasosta).	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <p>Pelastusopiston hiilijalanjälki oli vuonna 2022 1769 tCO₂e/vuosi (vuoden 2023 arvoja ei saatavissa).</p> <p>Pelastusopiston hiilijalanjäljen kehitys on sisäministeriön tavoitteiden mukaista. Vaikka koronavuosien jälkeen on palattu normaaliin käyttöön, on viraston kehityskäyrä yhteisen tavoitteen alapuolella. Hiilijalanjäljen pienentäminen on toiminnan arvioinnissa jatkuvaa. Kestävää kehitystä ja hiilijalanjäljen pienentämistä tukevia toimintatapoja kehitetään edelleen ja uusia otetaan käyttöön mahdollisuuksien mukaan.</p> <p>Pelastusopisto antoi kestävän kehityksen sitoumuksen vuonna 2023 liittyen samalla sisäministeriön sitoumukseen. Pelastusopiston kestävän kehityksen sitoumus sisältää toimenpiteitä monipuolisesti kaikkien kolmen kestävän kehityksen ulottuvuuden edistämiseksi. Pelastusopisto päätti panostaa niin ekologiseen, sosiaaliseen kuin taloudelliseen kestävään kehitykseen. Tavoitteena on vähentää edelleen toiminnan hiilijalanjälkeä, kehittää henkilöstön ja opiskelijoiden vastuullisuusosaamista sekä edistää yhdenvertaisuutta.</p> <p>Pelastusopiston sitoumus: https://sitoumus2050.fi/toimenpidesitoumukset#/details/817763</p>
Pelastusopisto varmistaa ja edistää henkilöstön ja asiakkaiden yhdenvertaista ja tasa-arvoista kohtelua kaikissa tilanteissa.	<p>Yhteiskunnallisen vaikuttavuuden toteutumisen arvosana: HYVÄ</p> <p>Pelastusopiston toiminnan perusluonne luo haasteita mm. sukupuolijakauman toteutumisessa. Opetustyössä ja tekniikassa näkyy miesvaltaisuus, kun taas opetuksen tukipalvelut ja hallinnon palvelut ovat naisvaltaisia.</p> <p>Henkilöstön välinen sukupuolijakauma oli vuonna 2023 seuraava: miehiä 65 % ja naisia 35 % virkasuhteesta (142 virkasuhdetta vuoden 2023 lopussa).</p> <p>Sukupuolten tasa-arvon toteutumisen ja yhdenvertaisuuden toteutumisen kokemusta mitattiin VMBaro kyselyssä. Tasa-arvon toteutuminen indeksi (4,02) nousi +0,24 ja yhdenvertaisuuden toteutuminen indeksi (3,55) nousi +0,22 vuodesta 2022. Molempien kohdalla jäätin kuitenkin tavoitteesta niukasti. Sukupuolten tasa-arvon toteutuminen jäi tavoitteesta (4,10) - 0,08 ja yhdenvertaisuuden toteutuminen jäi 0,05 tavoitteesta (3,60). Pelastusopiston henkilöstöä koskeva tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitettiin vuonna 2023. Suunnitelmaan kirjattiin aikaisempaa selkeämmin toimenpiteet, joita suunnittelukaudella toteutetaan.</p> <p>Pelastusopiston asiakkaiden yhdenvertaisesta ja tasa-arvoisesta kohtelusta tehtiin vuoden 2023 aikana kaksi valitusta hallinto-oikeuteen ja kaksi kantelua sisäministeriölle. Edellä mainituissa kaikissa aiheena olivat opiskelijavalintaan liittyvät päätökset.</p> <p>Eriytyisen haavoittuvassa asemassa olevien huomioidmisesta ei kanteluita tai valituksia ollut vuonna 2023.</p>

1.3.2 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan vaikuttavuus

Vuonna 2023 Pelastusopiston koulutustoiminta toteutui pääsääntöisesti erittäin hyvin tavoitteiden mukaisesti. Valmistuneiden määrät ja opiskelijapalaute olivat hyvällä tasolla. Ruotsinkielinen pelastajakurssi valmistui. Opetussuunnitelmien kehittämisessä painopiste oli erityisesti hätäkeskuspäivystäjätutkinnossa ja pelastajalisäykseen liittyen toteutussuunnitelmien osalta pelastajatutkinnoissa. Pelastajalisäyksen valmisteluun vaatinut kokonaisvaltaista tarkastelua, jotta merkittävän opiskelijamäärän kasvun aiheuttamat tarvittavat, kaikkeen Pelastusopiston koulutustoimintaan vaikuttavat muutokset voidaan toteuttaa mm. lukujärjestys-teknisesti.

Pelastusopisto toteutti vuonna 2023 suunnitelmien mukaan sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmän mukaisia koulutuksia, vesisukelluskurssin sekä monipuolisesti täydennyskoulutusta, myös liiketaloudellisin perustein toteutettuna. Varautumiskoulutusta toteutettiin resurssien puitteissa ja P-koulutuksen tavoitteet ylitettiin. Kansainvälisen pelastustoiminnan osalta koulutustoiminta oli tavoitteiden mukaista (mm. GFFP- ja HCP-muodostelmien räätälöidyt KVPEL-peruskurssit). Asiantuntijoita lähetettiin runsaasti mm. Turkkiin (25) ja valmiussiirron kaksi rotaatiota (48 henkilöä) toteutettiin Portugaliin.

Pelastusopiston koulutuksen kehittämistyön keskiössä oli laaja suorituskykyhankkeen tuloksiin pohjautuva pelastusalan tutkintojen kehittäminen. Vuoden 2023 loppuun mennessä tarkasteltiin kaikkien pelastusalan tutkintojen opintojaksojen ydinaineokset ja verrattiin niitä suhteessa tarvittaviin kyvykkyyksiin. Työ jatkuu vuonna 2024. Pelastusopiston strategiaan liittyvän koulutuksen toimintaohjelmaan määritellyt toimenpiteet toteutuivat suunnitellusti. Koulutus- ja opiskelijapalvelujen yhdessä henkilöstön kanssa valmistellut organisaatiomuutokset vietiin käytäntöön. Kysely hyvistä käytänteistä/kehittämiskohteista toteutetaan vuoden 2024 keväällä.

Koulutus- ja opiskelijapalvelujen henkilöstö on ollut keskeisessä roolissa tuottamassa julkaisuja sekä opetusmateriaalia ja kehittämässä koko toimialan toimintatapoja ja -malleja yhteistyössä Pelastusopiston TKI-palvelujen kanssa. Esimerkkejä tällaisista hankkeista ovat mm. TOKEVA 2024 – Pelastustoimen vaarallisten aineiden tilanteiden torjuntaohjeiden kehittäminen -hanke (2023–2025, PSR), PTJ – Pelastustoiminnan johtamisen käsikirja (2021–2023, PSR), Sammutustekniikka rakennus- ja liikennevälinepaloissa (2020–2023, PSR) sekä Laykka - ensihoitorobotti (2022–2023, Maanpuolustuskorkeakoulu, virkatyönä). Koulutus- ja opiskelijapalvelutolikeskeisesti mukana myös kansainvälisessä PPRD EAST 3 -hankkeessa.

Pelastusopisto oli vahvasti mukana varsin merkittävällä työpanoksella pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan koulutusjärjestelmä uudistushankkeessa. Hallitusohjelmassa linjattiin kuitenkin, ettei uudi stushanke etene tällä hallituskaudella.

Pelastusopisto verkostoituu aktiivisesti eri ministeriöiden, viranomaistahojen sekä julkisen, yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Pelastusopiston edustajia oli keskeisesti mukana esim. kansallisen tason ohjeistusten ja suositusten valmistelussa. Pelastusopiston koulutuksen kehittämisverkostot ovat tärkeitä toiminnan kehittämisessä. Pelastusopiston neuvottelukunta uudistui. Pelastusopistolla on edustajia kumppanuusverkoston palvelualueilla ja turvallisuuspalveluiden alla toimivissa pelastuslaitosten asiantuntijaverkostoissa. Verkostotoiminta hyödyttää molemminpuolisesti sekä yhteistyökumppaneita ja koko toimialaa että vasta- vuoroisesti Pelastusopiston koulutustoimintaa. Koulumaali-oppimisympäristö on merkittävä pelastustoimen kehittyneenä oppimisympäristönä.

1.3.3 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen vaikuttavuus

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen (TKI) vastuualueen tehtävänä on huolehtia osaltaan pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta sekä tutkimustoiminnan koordinoinnista, kuten laissa Pelastusopistolle on säädetty. Lisäksi vastuualueen tehtävänä on vastata Pelastusopistolle laissa säädetyn pelastustoimen toimenpiderekisterin (Pronto) teknisestä ylläpidosta. Näiden lisäksi vastuualue vastaa toimenpiderekisteriin liittyvistä tilastopalveluista ja tiedolla johtamiseen tarvittavan tiedon jalostuspalvelusta sekä Pelastusopistolla toteutettavista koe-, testaus- ja menetelmätestauspalveluista.

Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnan osalta on vastuualueella ollut vuoden 2023 aikana käynnissä 21 hanketta tai erillisprojektia:

- SAVE – Varusteiden ja kaluston puhdistus- ja desinfiointimenetelmien arviointi ja kehittäminen (2021-2022, PSR)
- Huoneistopalot, asukkaiden altistuminen ja pelastuslaitosten toimintaohjeet (2023-2025, PSR)
- MPV25 – Metsäpalovarautuminen pelastuslaitoksilla 2025 – MPV25 (2023-2024, PSR)
- MiPeVi – Miehittämätön mailu pelastustoimessa ja viranomaisyhteistyössä (2022-2024, PSR)
- NouHätä? Nuorten turvallisuuskoulutuksen vaikuttavuus (2021-2024, PSR)
- Onnettomuuksien ehkäisyn osaamisen kehittäminen (2022-2024, PSR)
- 4T – Tutkimustulokset timantiksi, tiedoksi ja toiminnaksi (2022-2024, PSR)
- PRONTO:n uuden palontutkintaselosteen toteuttaminen (2022-2023, PSR)
- PATTI – Palontutkinnan tietovarantohanke (2023-2025, PSR)
- ILMO2 – Pelastuslaitosten ilmoitusmenettelyt ja viranomaisyhteistyö palojen tutkinnassa (2022-2024, PSR)
- Nollatoleranssi – Pelastustoimen nollatoleranssi syrjinnälle ja häirinnälle – faktaa vai fiktiota? (2023-2024, PSR)
- TOKEVA 2024 – Pelastustoimen vaarallisten aineiden tilanteiden torjuntaohjeiden kehittäminen -hanke (2023-2025, PSR)
- PTJ – Pelastustoiminnan johtamisen käsikirja (2021-2023, PSR)
- Sammutustekniikka rakennus- ja liikennevälinepaloissa (2020-2023, PSR)
- Suomalaisten pelastusasenteet (2022-2023, SM)
- SOME PELASTAA – Sosiaalinen media kriisi- ja onnettomuustilanteiden johtamisessa (2022-2023, VNTEAS)
- Siviilivalmius yhdessä: globaaleista uhkista ja mahdollisuuksista yhteiseen valmiuteen (2022-2023, VNTEAS)
- Litiumakku (2020-2023, Palosuojelun edistämissäätiö)
- Laykka - ensihoitorobotti (2022-2023, Maanpuolustuskorkeakoulu, virkatyönä)
- CLIMAAX – CLIMAt risk and vulnerability Assessment framework and toolbox (2023-2026, Horizon EU)
- PPRD EAST 3 (2020-2024, Euroopan komissio)

Pelastustoimen tutkimuspäivät- ja kehittämispäivät järjestettiin 7.–8.6.2023 Pelastusopistolla Kuopiossa. Tapahtumaan osallistui noin sata henkilöä. Tutkimuspäivien teemana oli tulevaisuuden turvallisuus. Tapahtuman keynote-puheenvuoroissa paneuduttiin tulevaisuuden turvallisuuteen kyberturvallisuuden ja pelastustoimen sotatilanteeseen varautumisen näkökulmasta. Erikseen oli varattu aikaa erilaisiin teemasessioihin, innovaatio-, kokeilu- ja kehittämistoiminnan esittelyyn sekä paneelikeskusteluun tutkimustulosten käytäntöön viemisestä.

Pelastusopisto jatkoi vuonna 2023 TKI-toiminnan ja koulutuksen yhteyden vahvistamista. Tavoitteen toteuttamiseksi opettajia ja opiskelijoita osallistui hankkeiden toteutukseen. TKI-palvelujen henkilöstö osallistui opetukseen muun muassa tutkimusmenetelmä- ja opinnäytetyöopinnoissa, turvallisuusviestinnässä, sammutusmenetelmissä, palofysiikassa, strategisessa sekä henkilöstöjohtamisessa, palontutkinnassa, Pronto:n käytössä ja ajo-opetuksessa. Tämän lisäksi TKI-palvelut ja koulutus kehittivät aktiivisesti yhteisiä prosessejaan, esimerkiksi hankesuunnittelun osalta. Vuoden aikana päällystöpiskelijoita työskenteli kahdessa hankkeessa suunnittelijan sekä tutkimusassistentin tehtävissä.

TKI-toiminnan yleistä vaikuttavuutta voidaan arvioida esimerkiksi julkaisujen määrää seuraamalla. TKI-henkilöstö on tuottanut 21 julkaisua vuoden 2023 aikana: kahdeksan (8) lehtiartikkelia, neljä (4) tutkimusraporttia, yksi (1) ohje, yksi (1) selvitys ja kaksi (2) policy brief -tyyppistä lyhytraporttia. Lisäksi akateemisissa vertaisarvioituissa julkaisuissa TKI-henkilöstö julkaisi kaksi (2) kansainväliseen tiedelehteen hyväksyttyä artikkelia ja yhden (1) kotimaisen vertaisarvioitun artikkelin. Lisäksi vuonna 2023 ilmestyi Pelastustoimen johtamisen käsikirja sekä vuosittain ilmestyvä Pelastustoimen taskutilasto. Tämän lisäksi TKI-henkilöstö on julkaissut useita kymmeniä blogeja ja somepäivityksiä.

TKI-henkilöstö on esittänyt tutkimustuloksia pelastustoimen tutkimuksesta kolme (3) eri Kansainvälisessä seminaarissa, ja kansallisissa seminaarissa esityksiä on ollut 18. Näissä esityksissä on ollut keskimäärin 45 kuulijaa. TKI:n henkilöstöllä on ollut myös 23 esitystä hankkeissa käsitellyistä teemoista ja tuloksista erilaisissa webinaareissa, koulutuksissa ja työpajoissa, joita on järjestetty yhteistyössä pelastusalan sekä akateemisten toimijoiden kanssa. Näissä on ollut keskimäärin 40 kuulijaa. Lisäksi TKI:n henkilöstö on esittänyt hankkeidentuloksia erilaisissa asiantuntijaverkostojen kokoontumisissa 16 kertaa, ja näissä on ollut keskimäärin 20 kuulijaa. Kaikkiaan hankkeiden tuloksista on siis kerrottu yli 2000 kuulijalle.

TKI-toiminnan mittareiden kehittämistä ja toteutumisen seurantaan pyrittiin tekemään vuonna 2023, mutta henkilövaihdosten ja sen myötä henkilöstöresurssien puuttumisen vuoksi työ jäi alkuvaiheisiin.

1.3.4 Siirto- ja sijoitusmenojen vaikuttavuus

Pelastusopistolla ei ollut siirto- eikä sijoitusmenoja.

1.4 Toiminnallinen tehokkuus

1.4.1 Toiminnan tuottavuus

1.4.1.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan tuottavuus

Koulutettavapäiviä oli vuonna 2023 yhteensä 98 768, josta ammatillisen koulutuksen osuus oli 64 242. Koulutettavapäivien kokonaismäärä laski 4 % (vuonna 2022 koulutettavapäiviä oli yhteensä 103 074). Ammatillisen koulutuksen osalta nousua tapahtui noin 2 % (vuonna 2022 vastaava luku oli 62 902 päivää). Lähinnä kasvua selittävät joka toinen vuosi valmistuvat kaksi alipäällystökurssia sekä ylimääräinen ruotsinkielinen pelastajakurssi. Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivät olivat yhteensä 1 424 (vuonna 2022 vastaava luku oli 1 559 päivää). Koulutettavapäivien suuri määrä selittyy molempina vuosina pitkälti kansainvälisen GFFP- ja HCP-muodostelmien valmiuden nostamiseen tähtäävistä räätälöidyistä KVPEL-peruskursseista. Pakollista varautumiskoulutusta oli vuonna 2023 yhteensä 174 koulutettavapäivää (vuonna 2022 luku oli 157 päivää), muun varautumiskoulutuksen koulutettavapäivien määrä oli 4 281 koulutuspäivää (vuonna 2022 vastaava luku oli 5064). Muutos aiheutui pitkälti siitä, että Pelastusopisto ei saanut osasta valmiusharjoituksista tietoa osallistujamääristä, millä on vaikutus koulutettavapäiväkertymään.

Liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä oli 2 738 koulutuspäivää (vuonna 2022 luku oli 1 751 koulutettavapäivää). Nousu selittyy pitkälti Pelastusopiston toteuttamalla täydennyspalveluskoulutuksilla sekä pelastustoiminnan johtamisen täydennyskoulutuksen lisääntymisellä.

Pelastusopiston henkilötövuodet olivat 134 (vuonna 2022 luku oli 127). HTV-määrä nousi noin 6 % edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2022 avoinna olleita tehtäviä saatiin täytettyä 2023 vuoden aikana, joitakin määräaikaikaisuuksia jatkettiin edelleen (pelastajalisäys) ja TKI-toiminnan uudet aloitetut hankkeet selittävät HTV-määrän nousua.

Taulukko 2. Tuottavuuden toteuma ja tavoite.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 20223	ERO TAVOITE/ TOTEUMA 2023 %
Koulutettavapäivät/ Henkilötövuodet *	1088	1177	1177	1087	-7,6 %
Koulutettavapäivät/ Opettaja *	1382	1400	1400	1366	-2,4 %
*Toteuma 2023					

Toteutumatiieto on laskettu seuraavasti:

Koulutettavapäivät/henkilötövuodet koulutus ja tutkimus: $99\,150 / 91,25 = 1\,087$

Koulutettavapäivät/opettaja: $99\,150 / 72,56 = 1366$

Seuraavan vuoden tavoite on edellisen vuoden toteuma.

Koulutettavapäivät/henkilötövuodet -suhdeluku oli 1087 eli se laski edellisvuoteen verrattuna noin -7 %. Koulutettavapäivien määrä suhteessa opettajien määrään laski hieman vuoteen 2022 verrattuna.

1.4.1.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen toiminnan tuottavuus

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuottavuutta voidaan mitata hankkeiden määrää henkilötövuosiin suhteutettuna. TKI-palveluissa henkilötövuosia kertyi 18,69. Koulutus- ja opiskelijapalveluista TKI-hankkeille kohdistettiin 0,44 henkilötövuotta. Tutkimus- ja kehittämishankkeiden määrä (21) suhteessa tehtyihin henkilötövuosiin oli 1,12.

1.4.2 Toiminnan taloudellisuus

1.4.2.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen toiminnan taloudellisuus

Opiskelijakohtaiset vuosikustannukset ja koulutettavapäivähinnat ammatillisessa peruskoulutuksessa

Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammatillisessa peruskoulutuksessa (pelastaja- ja hätäkeskuspäivystäjäkoulutus) oli 26630 euroa/vuosi, joka oli noin 4 % vähemmän kuin vuonna 2022. TAE-tavoite alittui noin 4 % (TAE-tavoite on 28 000 euroa/vuosi). Koulutettavapäivän hinnaksi ammatillisessa peruskoulutuksessa muodostui 148 euroa. Pelastajakoulutuksen kokonaiskustannukset laskivat edellisvuodesta noin 3 %. Viimeksikuluneidenvuosien kustannukset ovat tasaisesti nousseet yleisen hintojen nousun ja inflaation seurauksena, mutta opiskelijamäärän kasvu on vaikuttanut alentavasti opiskelijakohtaiseen vuosikustannukseen.

Taulukko 3. Taloudellisuustavoitteet ja toteuma.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023	ERO TAVOITE/ TOTEUMA 2023
*Koulutettavapäivän hinta ammattillisessa peruskoulutuksessa	151	154	154	148	-3,9 %
Koulutettavapäivän hinta AMK-koulutuksessa	105	92	92	100	8,7 %
*Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammattillisessa peruskoulutuksessa	27 139	27 756	27 756	26 630	-4,1 %
Ammatillisen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta	182	180	180	219	21,7 %
*Koulutuksen kokonaiskustannukset	12 879 461	13 981 540	13 981 540	14 024 403	0,3 %
Koulutukseen käytetyt htv:t	84,99	87,21	87,21	91,25	4,6 %

AMK-koulutuksen koulutettavapäivähinta

Koulutettavapäivähinta AMK-koulutuksessa oli 100 euroa. Koulutettavapäivän hinta lasketaan jakamalla AMK-koulutuksen kustannukset koulutettavapäivien lukumäärällä. AMK-koulutuksen kokonaiskustannukset laskivat noin 9 %. Koulutettavapäiviä kertyi vuonna 2023 yhteensä 25 461. Täten koulutettavapäivien määrä laski edelliseen vuoteen verrattuna (vuonna 2022 luku oli 30 015), mutta on pidemmän aikavälin tarkastelussa normaalitasolla.

Ammatillinen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta

Ammatillisen lisäkoulutuksen keskimääräinen koulutettavapäivähinta vuonna 2023 oli 219 euroa (vuonna 2022 koulutettavapäivän hinta oli 180 euroa). Ammatillinen lisäkoulutus käsittää Pelastusopiston toteuttaman varautumiskoulutuksen (pakollinen ja muu) ja täydennyskoulutuksen (kelpoisuuden tuottava 1§, liiketaloudellinen 3§ ja budjettivaroin tuettu 4§). Syynä koulutettavapäivähinnan nousuun ovat mm. kustannuksiltaan kalliimpien P-koulutusten määrän kasvu sekä erityisesti varautumiskoulutusten koulutettavapäivämäärien lasku. Pelastusopisto ei saanut osasta aluehallintovirastojen valmiusharjoituksista tietoa osallistujamääristä, millä oli vaikutus koulutettavapäiväkertymään ja näin myös koulutettavapäivän hintaan.

Koulutuksen kokonaiskustannukset

Koulutuksen kokonaiskustannukset vuonna 2023 olivat 14 024 403 euroa, joka oli 42 863 euroa enemmän kuin vuonna 2022 (edellisvuonna koulutuksen kokonaiskustannukset nousivat 1,1 miljoonaa euroa).

Taulukko 4. Muut taloudellisuuden tunnusluvut.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TOTEUMA 2023
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta	140	138	142
Opiskelijakohtainen käyttömeno amk-koulutuksessa	18 935	16 623	17 915
Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	331	289	295
Pakollisen varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	215	322	349
Muun varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	108	102	125
KVPEL- koulutuksen koulutettavapäivän hinta	535	425	488

Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta lasketaan jakamalla koulutuksen kokonaiskustannukset koulutettavapäivien kokonaismäärällä. Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta nousi noin 2 % verrattuna vuoden 2022 hintaan.

Täydennys- ja varautumiskoulutusten koulutettavapäivähinnan muutoksiin vaikuttavat merkittävästi toteutettujen koulutuksien sisällölliset ratkaisut, opiskelijamäärä sekä se, kuinka paljon vuoden kuluessa toteutetaan kelpoisuuden tuottavaa, budjettivaroin tuettua ja liiketaloudellista koulutusta.

Taulukko 5. Kansainvälisen pelastustoiminnan taloudellisuus.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023
KVPEL kokonaiskustannukset €/vuosi, netto	912 756	1 421 524	n/a	2 075 403
Koulutuskustannukset KVPEL, sis. yleiskulut	268 608	571 085	n/a	694 492

Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutuskustannukset on laskettu KVPEL-toiminnan kokonaiskustannuksista siten, että kuluista on vähennetty operaatio- ja valmiuden ylläpidon kulut. Koulutuskustannukset koostuvat momenttien 26.30.03 ja 26.30.20 kustannuksista. Kansainvälisen pelastustoiminnan kokonaiskustannuksien kasvu selittyy lisääntyneenä arviomäärärahan käyttönä johtuen vuoden 2023 erittäin aktiivisesta asiantuntijoiden lähettämisestä (mm. Turkki) sekä valmiussiirtoista Portugaliin.

1.4.2.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen taloudellisuus

Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan kokonaiskustannukset nousivat 28 % vuodesta 2022. TKI-toiminnan kokonaiskustannukset olivat noin 3,4 miljoonaa euroa vuonna 2023. Kustannuksissa on mukana suoraan TKI-toimintaan kohdistetut menot sekä osuus yhteiskustannuksista, joita on mm. tukipalveluiden kustannukset, poistot ja muut yhteiskustannukset. Nousuun vaikutti yleisen kustannusten ja palkkojen nousun lisäksi hankkeiden lisääntyminen edellisvuodesta onnistuneiden rahoitushakujen myötä. Samalla TKI-toimintaan käytetyt

henkilötyövuodet nousivat 18,7 henkilötyövuoteen, mikä myös nosti henkilöstökuluja. Tutkimus- ja kehittämishankkeiden määrä (21) suhteessa tehtyihin henkilötyövuosiin oli 1,12. Pronto-järjestelmän erillismenot nousivat, koska koko ajan vanhenevassa järjestelmässä ilmenee enenevässä määrin virheitä ja korjaustarpeita, joihin tulee reagoida. Pronto-järjestelmän korvaavan tietojärjestelmän suunnittelun etenemisestä ei oletarkkoja tietoja, mutta nykyinen järjestelmä tulisi korvata mahdollisimman pian.

Taulukko 6. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan taloudellisuus.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023
Taloudellisuus				
TKI-toiminnan kokonaiskustannukset	3 158 292	2 662 113	n/a	3 408 258
- josta Pronton erillismenot	522 788	396 171	400 000	375 199
Budjettivaroin tuetun TKI-toiminnan kustannukset	1 606 256	884 032	950 000	1 036 560
- josta erillismenot (kirjanpito)	42 874	199 246	n/a	258 901
Yhteisrahoitteisen TKI-toiminnan kustannukset	1 510 137	1 656 091	2 000 000	2 190 840
- josta erillismenot (kirjanpito)	1 156 959	862 626	n/a	963 557
Liiketaloudellisen TKI-toiminnan kustannukset	41 900	121 989	120 000	180 858
- josta erillismenot (kirjanpito)	13 825	23 053	n/a	51 694

1.4.3 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu suoritteista, jotka muodostuvat sisäministeriön maksuperustepäätöksen (1040/2022) 1 §:n, 3 §:n ja 4 §:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita: 4 §:n mukaisia ns. budjettivaroin tuettuja suoritteita, jotka ovat valtion subventoimaa koulutusta, sekä 3 §:n mukaisia puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmansa. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (1 §), joille on maksuperusteasetuksessa (1040/2022) säädetty kiinteä hinta.

Taulukko 7. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuden tavoitteet ja toteuma.

Sisäministeriön asetus (1040/2022)	TOTEUMA	TOTEUMA	TAVOITE	TOTEUMA	ERO TAVOITE/ TOTEUMA 2023
	2021	2022	2023	2023	
Liiketaloudelliset, markkinahintaiset suoritteet	129 %	110 %	110 %	102 %	-8 %
Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet	94 %	70 %	85 %	74 %	-11 %
Julkisoikeudelliset suoritteet	58 %	94 %	85 %	74 %	-11 %

Maksulliset liiketaloudelliset suoritteet (3 §)

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavien liiketaloudellisten suoritteiden tuotot olivat 944 905 euroa. Liiketaloudellisten täydennyskoulutuksien tuotto laski edellisvuodesta noin 2 %. Pelastusopistopyrki kehittämään koulutuksia vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Täydennyskoulutuksilla on merkitystä Pelastusopiston toiminnan kokonaisrahoituksessa, mutta Pelastusopisto ei kykene kasvattamaan liiketaloudellista täydennyskoulutusta siten, että tuotoilla voitaisiin kompensoida toiminnan rahoitusvajetta. Pelastajamäärän lisääminen vaikuttaa merkittävästi täydennyskoulutuksen määrään vuodesta 2024 eteenpäin.

Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus laski hieman ollen 102 %. Pelastusopiston koulutuksien kustannukset muodostuvat kurseille suoraan kohdistuvista kustannuksista ja niistä yleiskustannuksista, joita jaetaan Pelastusopiston kustannusajureilla myös liiketaloudelliseen täydennyskoulutukseen. Kustannusajureiden jakoperusteet (esimerkiksi koulutettavapäivät) vaihtelevat vuosittain, mikä vaikuttaa yleiskustannusten kohdentumiseen ja edelleen kustannusvastaavuuteen.

Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet (4 §)

Pelastusopistosta maksullisista suoritteista annetun sisäministeriön asetuksen (1040/2022) 4 §:ssä todetaan, että Pelastusopistosta annetun lain (607/2006) 36 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoritteita, joiden kysyntää valtio haluaa lisätä ja joista Pelastusopisto perii asiakasmaksuna keskimäärin 85 prosenttia kurssin kuluista (aiemmin vastaava luku on ollut 75 %), ovat Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja sopimuspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattiteknistä osaamista. Pelastusopisto voi käyttää 1 momentin mukaisten suoritteiden kustannusten kattamiseen enintään 40 000 euroa vuodessa kuitenkin siten, että osallistujaa kohden voidaan käyttää enintään 550 euroa.

Budjettivaroin tuettujen liiketaloudellisten suoritteiden tuottoja vuodelle 2023 kirjattiin yhteensä 110 552 euroa. Tuotot nousivat edellisestä vuodesta 13 %. Budjettivaroin tuettujen liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus vuonna 2023 oli 74 %. Asetuksessa määritelty kustannuskatto (40 000 euroa) alittui noin 2 000 euroa. Tällöin koulutukseen on laskettu suoraan siihen liittyvät kulut sekä jyvitetty kaikki tukipalveluiden kulut.

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä käsittää budjettivaroin tuetun ja markkinahintaisen liiketaloudellisen toiminnan. Tuotot olivat yhteensä 1 055 457 euroa. Tuotot kasvoivat edellisvuodesta noin 5 %.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Pelastusopiston järjestämiä julkisoikeudellisia kursseja olivat sopimushenkilöstön päällikkökurssit, sivutoimisen teollisuuspalopäällikön peruskurssi, sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan koulutuksetsekä vesisukelluskurssi. Julkisoikeudellisten kurssien hinnoittelusta on päätetty sisäministeriön asetuksessa Pelastusopiston maksullisista suoritteista. Julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot nousivat edellisvuodesta tuottojen kokonaismäärän ollessa 314 448 euroa. Kustannusvastaavuus oli 74 % jäaden tavoitteesta noin 11 % erityisesti vesisukelluskurssin kustannusrakenteen vuoksi.

Taulukko 8. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus

	Budjettituetut liiketaloudelliset suoritteet (4 §)	Liiketaloudelliset suoritteet (3 §)	Liiketaloudellinen toiminta yhteensä	Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)	Yhteisrahoitettujen toiminta
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan myyntituotot	110 552	655 229	765 781	314 448	
Maksullisen toiminnan muut tuotot		289 676	289 676		
TUOTOT YHTEENSÄ	110 552	944 905	1 055 457	314 448	689 437
KUSTANNUKSET					
Maksullisen toiminnan erilliskustannukset					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	200	2 197	2 397	2 806	8 433
Henkilöstökustannukset	38 445	237 171	275 616	140 085	794 607
Vuokrat	1 000	2 559	3 559	4 589	7 894
Palvelujen ostot	4 191	34 932	39 123	19 754	125 887
Muut erilliskustannukset	885	13 590	14 475	14 551	30 395
Erilliskustannukset yht.	44 721	290 449	335 170	181 785	967 215
KÄYTTÖJÄÄMÄ	65 831	654 456	720 287	132 663	-277 778
Maksullisen toiminnan osuus Yhteiskustannukset					
- tukitoimintojen kustannukset	24 562	281 979	306 541	120 680	1 056 144
- poistot	177	25 724	25 901	15 579	7 629
- korot	141	1 626	1 767	696	6 094
- muut yhteiskustannukset	79 296	323 917	403 213	108 530	157 415
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	104 176	633 246	737 422	245 486	1 227 282
Kokonaiskustannukset yhteensä	148 897	923 695	1 072 592	427 271	2 194 497
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	-38 345	21 211	-17 135	-112 823	-1 505 060
Kustannusvastaavuusprosentti	74 %	102 %	98 %	74 %	31 %

Taulukko 10. Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma.

TUOTOT

Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	655 229
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	289 676
Tuotot yhteensä	944 905

KOKONAISKUSTANNUKSET

Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 197
Henkilöstökustannukset	237 171
Vuokrat	2 559
Palvelujen ostot	34 932
Muut erilliskustannukset	13 590
Erilliskustannukset yhteensä	290 449

Tukitoimintojen kustannukset	281 979
Poistot	25 724
Korot	1 627
Muut yhteiskustannukset	323 917
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	633 247

Kokonaiskustannukset yhteensä 923 696

TULOS (tuotot-kustannukset) 21 210

KUSTANNUSVASTAAVUUS 102 %

Kilpailuneutraliteettilaskelmassa noudatetaan Valtiokonttorin (VK/99662/00.00.00.01/2022) määräystä (maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman laatimisesta). Toiminnan tuotot ja kulut tulee esittää tilikausikohtaisena tuloslaskelmana, jonka tulee olla johdettavissa kirjanpidosta. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelman tulee antaa oikeat ja riittävät tiedot toiminnan tuotoista, kustannuksista ja kustannusvastaavuudesta. Pelastusopiston osalta kilpailulliseen toimintaan katsotaan kuuluvaksi liiketaloudellisten suoritteiden myynti.

Laskelma on laadittu siten, että ko. toiminnan tuotoista on vähennetty niiden tuottamisesta aiheutuneet erilliskustannukset sekä niiden osuus yhteiskustannuksista. Yhteiskustannukset on vyörytetty suoritteille ja toiminnoille käyttäen ajureina koulutettavapäiviä sekä asuntolan, kurssihotellin ja harjoitusalueen osalta käyttöraportteja.

1.4.4 Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Taulukko 11. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden tavoite ja toteuma.

Sisäministeriön asetus (1040/2022)	TOTEUMA	TOTEUMA	TAVOITE	TOTEUMA	ERO
	2021	2022	2023	2023	TAVOITE/ 2023
Yhteisrahoitteinen toiminta	57 %	37 %	37 %	31 %	-6 %

Vuoden 2023 tavoite seuraa vuoden 2022 toteutumaa.

Taulukko 12. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (laskelma omarahoitusosuudesta).

(1000 e)	2023	2023	2022	2021
	Toteuma	Tavoite	Toteutuma	Toteutuma
YHTEISRAHOITTEISEN TOIMINNAN TUOTOT				
Muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	627	466	466	719
EU:lta saatu rahoitus	35	61	61	130
Muu valtiohallinnon ulkopuolinen rahoitus				
Yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	27	68	68	66
Tuotot yhteensä	689	595	595	915
Yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	8	12	12	38
Henkilöstökustannukset	795	553	553	974
Vuokrat	8	17	17	35
Palvelujen ostot	126	198	198	183
Muut erilliskustannukset	30	32	32	20
Erilliskustannukset yhteensä	967	812	812	1 250
Yhteisrahoitteisen toiminnan yhteiskustannusosuus				
Tuki toimintojen kustannukset	1056	677	677	294
Poistot	8	13	13	7
Korot	6	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	157	103	103	52
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 227	793	793	353
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 194	1 605	1 605	1 604
OMARAHOITUSOSUUS (Tuotot - Kustannukset)	-1 505	-1 010	-1 010	-689
Omarahoitusosuus, %	69 %	63 %	63 %	43 %

Seuraavan vuoden tavoite on edellisen vuoden toteuma.

Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot olivat 689 000 euroa. Tuotot nousivat edellisvuodesta noin 16 %. Vuonna 2023 hankerahoitusta tuli Palosuojelurahastolta, Valtionneuvostolta ja Euroopan komissiolta. Yhteisrahoitteisessa toiminnassa toiminnan tuottoihin vaikuttavat keskeisesti kunkin vuoden hankkeiden kokonaismäärä ja hankkeiden euromääräinen suuruus. Kustannusvastaavuus oli 31 %. Hankkeiden keskimääräinen omarahoitusosuus oli 69 %. Yhteisrahoitteisissa hankkeissa omarahoitusosuudet vaihtelevat ulkopuolisenrahoittajan tai hankkeen mukaan, mikä vaikuttaa myös osaltaan kustannusvastaavuuden vuosittaisiin vaihteluihin.

1.5 Tuotokset ja laadunhallinta

1.5.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

1.5.1.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Suoritettujen tutkintojen määrä kasvoi ammatillisten tutkintojen osalta vuonna 2023. Pelastajatutkinnon kasvanut sisäänottomäärä ja ylimääräinen ruotsinkielinen pelastajakurssi näkyvät lisääntyneenä pelastajatutkintojen määränä. Häätäkeskuspäivystäjäkursseja ja alipäällystökursseja valmistui normaalisti sisäänottoihin suhteutettuna. AMK- tutkintojen osalta tavoite lähes saavutettiin.

Varautumiskoulutuksen kokonaiskoulutettavapäiväkertymä oli vuotta 2023 tavoitetta pienempi valmiusharjoitusten takia. Pelastusopisto osallistuu aluehallintovirastojen järjestämiin valmiusharjoituksiin, joistatulevat koulutettavapäivämäärät on laskettu Pelastusopiston koulutettavapäiväkertymään. Vuonna 2023 osasta valmiusharjoituksista Pelastusopisto ei saanut tietoa osallistujamäärästä, millä on vaikutus koulutettavapäiväkertymään. P-koulutuksia sitä vastoin toteutettiin yli tavoitteen. Ilmahälytyskoulutus pelastustoimen henkilöstölle toteutettiin ensimmäisen kerran. Varautumiskoulutuksen kysyntä on ollut erittäin runsastajakaikkiin tarpeisiin ei resurssien puitteissa pystytty vastaamaan.

Sopimushenkilöstön koulutusjärjestelmään kehitettiin suunnitelmallisesti ja koulutusksettoteutettiin suunnitellusti. Uudet Sammutustekniikka- ja CBRNE-kurssit on otettu aktiivisesti käyttöön koulutusjärjestelmässä. Uusia vastaavia kouluttajia valmistui koulutuksesta 68. Aikaisemmin hankitun osaamisen tunnistamisella ja tunnustamisella (AHOT) uusia vastaavia kouluttajia rekisteröitiin 11. Tämän lisäksi kahdelta alipäällystökurssilta 40 opiskelijasaivastaavan kouluttajan pätevyden. Rajoitetun kelpoisuuden tuottavia vesisukelluskursseja järjestettiin vuonna 2023 yksi (1).

Pelastusopisto on erittäin haluttu koulutusta tarjoava yhteistyökumppani. Liiketaloudellisentäydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä toteutui yli tavoitteen. Tavoitteen ylittämistä selittävät mm. täydennyspalveluskoulutukset sekä kasvanut pelastustoiminnan johtamisen täydennyskoulutukset.

Vuosi 2023 oli erittäin aktiivinen asiantuntijoiden lähettämisen suhteen. Turkin maanjäristyksen jälkeisiin avunantotehtäviin lähetettiin 25 asiantuntijaa. Islannin tulivuorenpurkaukseen ja Gazan tilanteeseen liittyen (Egypti) on myös lähetetty asiantuntijat. Ukrainaa on tuettu lähettämällä asiantuntija-apua evakuointien suunnitteluun. Vuoden 2023 aikana lähetettiin Portugaliin EU:n pelastuspalvelumekanismiin valmiussiirtotehtäviin suomalaisia kaksi rotaatiota (á 24 henkilöä).

Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutettavapäivien ja koulutettujen määrä toteutui huomattavasti yli tavoitteen. Korkea luku selittyy pitkälti edelleen kansainvälisen GFFP- ja HCP-muodostelmien valmiuden nostamiseen tähtäävistä räätälöidyistä KVPEL-peruskursseista. Opetussuunnitelmaan määritellyt kenttäharjoitukset (mm. HCP-harjoitus Kalajoella) toteutuivat suunnitellusti. RescEU-koulutusten suunnittelu käynnistyi.

Taulukko 13. Tutkinnot, koulutettavapäivät ja kansainvälisen pelastustoiminnan suoritteiden määrät.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023	EROTUS/ TAVOITE 2023	EROTUS 2022/ 2023
1. TUTKINNOT	196	255	262	270	+8	+15
- AMK-tutkinnot	21	33	30	29	-1	-4
- Pelastusopiston tutkinnot	175	222	232	241	+9	+19
Pelastajatutkinto	114	137	144	155	+11	+18
Häke -päivystäjä	41	66	48	46	-2	-20
Alipäälystötutkinto	40	19	40	40	0	+21
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	93798	103074	96300	98768	+2468	-4306
2.1 Tutkintoon johtava koulutus	84686	92 983	87300	89703	+2403	-3280
- josta AMK-koulutus	26611	30 081	26370	25461	-909	-4620
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	8200	8532	9000	9065	+65	+533
- Varautumiskoulutus (1 §) , josta pakollista	4934	5064	5100	4281	-819	-783
väestönsuojelukoulutusta	100	157	150	174	+24	+17
- Rajoitetun kelpoisuuden tuottava	664	1224	1480	1700	+220	+476
täydennyskoulutus	191	336	300	346	+46	+10
- budjettivaroin tuettu täydennyskoulutus, - liiketaloudellinen	1499	1751	1600	2738	+1138	+987
täydennyskoulutus						
2.3. KVpel: vain PeOn tuottamat (uusi mittari sovittu tulossopimuksessa)	912	1559	520	1424	904	-135
3. Valmistuneet/ aloituspaikat%	n/a	97	95	90	-5	-7
3.1 Hakijoita/aloituspaikka						
- AMK-tutkinnot	6,5	3,26	5,00	4,6	-0,40	+1,34
- Ammatilliset tutkinnot	n/a	6,67	5,00	5,68	+ 0,68	-0,99
4. MUUT KVPEL- indkaattorit						
Koulutettujen määrä, Kvpel kehys, arviomr. EU, ulkopuolinen	199	495	n/a	356	n/a	-139
- joista naisia/miehiä	31/216	64/431		36/320		
Kvpel asiantuntijat valmiudessa	146	163	135	245	110	+82
- josta naisia / miehiä	21/117	18/145	18/117	20/225		
KVPEL tehtäviin SM:n pyyntöjen perusteella tarjottujen asiantuntijoiden määrä suhteessa SM:n esittämiin pyyntöihin	n/a	n/a	70%	100%	+ 30%	n/a
Kvpel asiantuntijoita tehtäviin	2	15 (+ 48 Kreikka)	n/a	33 (+ 48 Portugali)	n/a	+18
joista naisia / miehiä	0/2	1/14		0/33 (1/47)		

1.5.1.2 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen hankkeet ja julkaisut

Kotimaisessa rahoituksessa Palosuojelurahasto on edelleen Pelastusopiston TKI-toiminnan merkittävin ulkopuolinen rahoittaja (käynnissä 14 hanketta vuoden 2023 aikana). Muita rahoittajia olivat vuoden 2022 aikana sisäministeriö (yksi hanke), valtioneuvosto (kaksi hanketta), Palosuojelun edistämissäätiö (yksi hanke) ja Euroopan komissio (kaksi hanketta). Lisäksi virkatyönä osallistuttiin yhteen Maanpuolustuskorkeakoulun hankkeeseen. Kaikissa hankkeissa tehtiin yhteistyötä pelastuslaitosten tai pelastustoimen muiden ydintoimijoiden kanssa. Lisäksi hankkeissa oli akateemisia yhteistyökumppaneita Turun, Itä-Suomen, Vaasan sekä Aalto- ja LUT-yliopistoista, Laurea-, XAMK- sekä Savonia-ammattikorkeakouluista, Poliisiammattikorkeakoulusta ja Maanpuolustuskorkeakoulusta.

Kilpailu hanke- ja projektirahoituksesta kansainvälisissä rahoitushauissa on kireää, ja kansainvälisiä hankkeita oli käynnissä kaksi. TKI-palvelujen sekä koulutuksen budjettirahoituksella työskentelevän henkilöstön vaje vaikeuttivat edelleen vuoden 2023 aikana toimintaa, mistä syystä osalle Palosuojelurahaston rahoittamista hankkeista jouduttiin hakemaan jatkoaikaa. Tarkka listaus vuoden 2023 aikana käynnissä olleista hankkeista on luettavissa luvussa 1.3.3 Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen vaikuttavuus.

TKI-palveluissa valmistui vuoden 2023 aikana 21 julkaisua, mikä ylittää selkeästi vuodelle asetetun tavoitteen. TKI-henkilöstö on tuottanut 21 julkaisua vuoden 2023 aikana: kahdeksan (8) lehtiartikkelia, neljä (4) tutkimusraporttia, yhden (1) ohjeen, yhden (1) selvityksen ja kaksi (2) policy brief -tyyppistä lyhytraporttia. Lisäksi akateemisissa vertaisarvioituissa julkaisuissa TKI-henkilöstö julkaisi kaksi (2) kansainväliseen tiedelehteen hyväksytyä artikkelia ja yhden (1) kotimaisen vertaisarvioitun artikkelin. Lisäksi vuonna 2023 ilmestyi Pelastustoimen johtamisen käsikirja sekä vuosittain ilmestyvä Pelastustoimen taskutilasto. Tämän lisäksi TKI-henkilöstö on julkaissut useita kymmeniä blogeja ja somepäivityksiä.

Taulukko 14. Tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan tuotokset.

	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023
Suoritteet				
Julkaisujen lukumäärä	10	19	14	21
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä	24	17	n/a	19
Kv. hankkeiden lukumäärä	2	2	n/a	2

1.5.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

1.5.2.1 Koulutus- ja opiskelijapalvelujen palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Tutkintokoulutuksen palaute, hakeneet, aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen

Pelastusopiston hakijaluvut ammatillisten tutkintojen osalta olivat edelleen hyvällä tasolla. Hätäkeskuspäivystäjäkoulutukseen hakijoiden määrä oli yliopistojen huippualojen hakijamääriinkin suhteutettuna erinomainen. Pelastusalan tutkintojen osalta toimenpiteitä jatkettiin markkinoinnin kehittämiseksi ja yhteistyön lisäämiseksi pelastuslaitosten suuntaan, jotta hakijarekrytointeja voidaan tehostaa erityisesti valmistautuen

tulevaan pelastajalisäykseen. Ammattikorkeakoulututkinnon hakijamäärien suhteen tilanne oli huomattavasti parempi edelliseen vuoteen verrattuna.

Tutkintopalauteiden keskiarvojen toteuma nousi edelliseen vuoteen verrattuna. Pelastajatutkinnon osalta oli havaittavissa nousua, alipäällystön ja hätäkeskuspäivystäjien osalta oltiin keskimääräisellä tasolla.

Ammatillisen peruskoulutuksen opiskelijat suorittavat edelleen liki poikkeuksetta tutkintonsa loppuunasti. Myös ammattikorkeakoulutuksen suorittamisprosentti oli hyvä verrattuna yleisesti ammattikorkeakoulukenttään.

Muun koulutuksen palautteet

Sopimushenkilöstön koulutuksen, varautumiskoulutuksen, ammatillisen täydennyskoulutuksen ja kansainvälisen pelastustoiminnan palautteet osoittavat korkeaa tyytyväisyyttä opetuksen laatuun. Tutkintokoulutuksen työelämävastaavuusindeksiä ei saatu laskettua alipäällystökurssin osalta osoiteongelmien takia.

Taulukko 15. Laadunhallinta koulutuksessa.

Asteikko 1-4	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TAVOITE 2023	TOTEUMA 2023	2023 Erotus: Tavoite/toteuma
Tutkintopalaute (päättävien kurssien opiskelijoiden kokonaisarviointi asteikolla 1-4), kokonaiskeskiarvo	3,07	3,24	3,11	3,16	+0,05
-pelastajan koulutusohjelma, ka.	3,16	3,13	3,11	3,35	+0,24
-alipäällystön koulutusohjelma, ka.	2,79	2,98	3,11	2,85	-0,26
-hätäkeskuspäivystäjän koulutusohjelma, ka.	3,26	3,61	3,11	3,27	+0,16
Täydennyskoulutus palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,75	3,71	3,11	3,75	+0,64
Varautumiskoulutuksen palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,61	3,74	3,11	3,57	+0,46
Kansainvälisen pelastustoiminnan koulutus palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	n/a	n/a	3,11	3,57	+0,46
Sopimushenkilöstön vastaavan kouluttajan koulutuksen palaute	3,53	3,70	3,11	3,68	+0,57
Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisprosentti/aloituspaikka	2,4	1,5	1,0	1,90	-0,9
Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttämisprosentti *laskettu läsnä olevan opiskelijamäärän mukaan	3,7	1,9	1,5	2,20	-0,75
Työelämävastaavuusindeksi (Palaute 2v. valmistumisesta, arviointiasteikko 1-4) Ka.	n/a	2,90	2,90	n/a	n/a
-Pelastajatutkinto	n/a	3,08	3,30	3,08	-0,22
-Alipäällystötutkinto	n/a	2,95	2,70	n/a	n/a
-Pelastusalan päällystötutkinto	n/a	2,66	2,90	2,90	0,00

1.5.2.2 Tutkimus, kehittämis- ja innovaatiopalvelujen palvelukyky ja laatu

Pelastusopiston TKI-toiminta tuottaa tietoa koulutuksen, strategisen päätöksenteon ja pelastustoimen operatiivisen toiminnan tueksi. Palvelukykyä kuvaavana mittarina voidaan laskea hankkeiden määrää, joissanämä kriteerit toteutuvat. Vuonna 2023 aikana käynnissä olleiden hankkeiden voidaan kaikkien katsoa palvelevan koulutuksen kehittämistä, strategista päätöksentekoa tai pelastustoiminnan operatiivisen toiminnan kehittämistä.

Yli 60 % hanketoiminnasta on vähintään osittain yhteydessä koulutustoimintaan, ja niissä on mukana myös opettajia tai opiskelijoita. Pelastuslaitosten kanssa yhteistyötä tehdään noin puolessa hankkeista. Akateemisia tutkimuskumppaneita, korkeakouluja tai tutkimuslaitoksia oli mukana seitsemässä (7) hankkeessa.

TKI-palvelujen henkilöstöstä opetukseen osallistui 10 henkilöä. He opettivat kaikilla Pelastusopiston tutkintotasoilla muun muassa tutkimusmenetelmä- ja opinnäytetyöopinnoissa, turvallisuusviestinnässä, sammutusmenetelmissä, palofysiikassa, palontutkinnassa, Pronton käytössä ja ajo-opetuksessa. TKI-henkilöstö osallistui myös täydennyskoulutusten järjestämiseen esimerkiksi varautumiskoulutusten osalta.

1.6 Henkilöstövoimavarojen hallinta ja kehittäminen

Pelastusopiston henkilötyövuodet lisääntyivät vuonna 2023. Htv 2023 oli 134 (2022 127).

Johdon htv oli 4,81 (2022 3,39), nousua tuli edellisvuoteen tutkimusjohtajan ja turvallisuuspäällikön rekrytoinnin myötä. Koulutukseen (opetus, koulutussuunnittelu ja opiskelijapalvelut) käytetyt henkilötyövuodet olivat 85 htv (vuonna 2022 87,3 htv). Kuluneen vuoden aikana oli edelleen vaikeata saada avoimia virkoja täyteen, tämä näyttäytyi erityisesti pelastustoiminnan opettajien osalta. TKI-toiminnan henkilötyövuodet nousivat merkittävästi edellisvuodesta ollen 18,87 htv (13,88 htv vuonna 2021). Nousu selittyy hankkeiden määräaikaisella henkilöstöllä, mutta myös onnistuneilla erikoistutkijoiden rekrytoinneilla. Hallinto- ja tukipalveluiden henkilötyövuodet nousivat edellisvuoteen verrattuna ollen 24,78 htv (22,05 htv vuonna 2022). Avoimet virat saatiin vuoden aikana täytettyä ja htv-määrä palautui vuoden 2021 tasolle.

Pelastusopiston henkilöstövoimavarat ovat lähtökohtaisesti hyvällä tasolla, mutta haasteet näkyvät tietyissä yksiköissä. Hyvinvointialueiden tiukentuneet virkavapauskäytännöt vaikeuttavat henkilöiden saamista määräaikaisiin opettajan virkoihin. Lähtövaihtuvuus oli 9,7%. Päättyneitä virkoja oli 11 ja määräaikaisten virkojen päättämisiä oli 10.

Pelastusopiston työtyytyväisyysindeksi nousi ollen 3,39 (vuonna 2022 3,29, vuonna 2021 3,47). VMBaron tulokset käsiteltiin yhdessä henkilöstön kanssa ja niiden perusteella tehtiin toimenpidesuunnitelmat yksiköittäin. Työterveystoimijan kanssa käynnistettiin Organisaation kehittäminen -hanke, joka ulottuu organisaation kaikille tasoille. Hanke jatkuu kevään 2024 loppuun. Yksiköt työskentelivät omien tulostensa parissa esihenkilöiden johtamana ja valitsivat kolme konkreettista kehittämiskohdetta tulevalle vuodelle.

Uutena henkilöstöetuna otettiin käyttöön työsuhdepolkupyöräetu keväällä 2023. Loppuvuodesta edun oli ottanut käyttöön 29 henkilöä. Henkilöstön yhteisiä tapahtumia oli kevät- ja syyslukukauden päätöskien yhteydessä. Henkilöstötapahtumien järjestäminen siirtyi vuorottain eri yksiköiden järjestettäväksi, minkä tavoitteena oli osaltaan lisätä henkilöstön osallistamista ja vastuunottoa työilmapiirin kehittämisestä. Vuoden 2023 lopulla tehtiin päätös siirtä uuteen liikunta- ja kulttuurietupalveluun. Uuden toimijan kanssa etujen hallinta on edellistä helpompaa ja selkeämpää.

Taulukko 16. Henkilöstövoimavarat (Lähde Tahti-järjestelmä)

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT	2021	% osuus	2022	% osuus	2023	% osuus	vert. ed. vuoteen (%)
Toimiala: Pelastusopisto							
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet	133,7		127,1		133,6		5,1
henkilöstömäärä	141		134		142		6
naiset	44	31,2	43	32,1	49	34,5	14
miehet	97	68,8	91	67,9	93	65,5	2,2
vakinaiset	96	68,1	99	73,9	109	76,8	10,1
naiset	29	30,2	30	30,3	34	23,9	13,3
miehet	67	69,8	69	69,7	75	52,8	8,7
määräaikaiset	45	31,9	35	26,1	33	23,2	-5,7
naiset	15	33,3	13	37,1	15	10,6	15,4
miehet	30	66,7	22	62,9	18	12,7	-18,2
kokoaikaiset	130	92,2	124	92,5	132	93	6,5
naiset	39	30	39	31,5	46	32,4	17,9
miehet	91	70	85	68,5	86	60,6	1,2
osa-aikaiset	11	7,8	10	7,5	10	7	0
naiset	5,0	45,5	4	40	3	2,1	-25
miehet	6,0	54,5	6	60	7	4,9	16,7
keski-ikä	47,7		48,2		48,8		1,3
naiset	45,2		45,3		45,1		-0,4
miehet	48,8		49,6		50,8		2,5
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%		83,7		82,4		83,9	1,8

kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi	8551587,1		8546335,7		9242595,2		8,1
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta		79		78,1		80,4	3
välilliset työvoimakustannukset €/vuosi	2942456		3070175,3		3142965,2		2,4
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista		52,5		56,1		51,5	-8,1
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi							
lähtövaihtuvuus %		4,7		15,9		9,7	
tulovaihtuvuus %		9,4		10,1		17,9	
työkyyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä		0		0		0	
sairauspoissaolot työpäivää/htv	7,6		7,6		5,8		-23,4
työterveyshuolto €/htv *)	1253,7		1121,6		1318,9		17,6
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi	5,5		5,5		5,5		0,2
naiset	6,1		6,1		5,8		-5,6
miehet	5,3		5,2		5,3		3,1
koulutus ja kehittäminen €/htv	230,8		199,7		328,5		65,5
koulutuspanostus työpäivää/htv)	0,7		0,6		0,9		32,1

Sairauspoissaolot (työpäivää/htv) laskivat edellisvuoteen verrattuna ollen 5,8 tpv/htv. Työterveyshuollonkustannukset nousivat 17,5%. Nousu selittyy htv-määrän normalisoidumisella sekä korvuosien jälkeen tavanomaiseen palanneella työskentelyllä, molempien seurauksen on myös työterveyskäynnit lisääntyneet. Työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä on selvitetty yhteistyössä työterveyshuollon kanssa suunnitellusti kohdennetuilla työpaikkaselvityksillä. Henkilöstöllä ei ollut yhtään yli 45 päivää kestänyttä sairauspoissaoloa. Noin 79 % sairauspoissaoloista oli 1–3 päivän poissaoloja. Korvaavan työn mallia ja etätyöskentelymahdollisuutta hyödynnettiin sekä työntekijän että työnantajan näkökulmasta onnistuneella tavalla.

Taulukko 17. Sairausten kesto. (Lähde Kieku)

Sairausten kesto (pv)	2021		2022		2023	
	lkm	%	lkm	%	lkm	%
1	42	26,25	61	22,59	69	22,56
2	30	18,75	62	22,96	84	31,11
3	23	14,38	61	22,59	59	21,85
4-10	34	21,25	73	27,04	45	16,67
11-45	27	16,88	13	4,81	13	4,81
46-65	3	1,88	0	0	0	0
66-130	1	0,63	0	0	0	0
yli 130	0	0	0	0	0	0
Yht.	160	100	270	100	270	100

Työtapaturmia sattui kolmelle työntekijälle ja tapaturmista aiheutui 56 sairauspoissaolopäivää. Tapaturmat ja niiden syyt on käyty läpi asianmukaisesti. Opiskelijat tekivät 10 tapaturmailmoitusta ja 13 vahinkoilmoitusta, jotka eivät johtaneet tapaturmailmoitukseen.

Taulukko 18. Tapaturmista aiheutuneet sairauspäivät. (Lähde Kieku)

Vuosi	Henkilötyövuosia	Henkilöiden lkm	Poissaolotapauksia lkm	Tapaturmista aiheutuneet sairauspäivät			
				Yht.	Pv/tapaus	Pv/henkilö	Pv/henkilötyövuosi
2021	133,60	3	0	0	0,00	0,00	0,00
2022	127,01	3	0	0	0,00	0,00	0,00
2023	133,57	3	2	56	28,00	18,67	0,42

1.7 Tilinpäätösanalyysi

1.7.1 Rahoituksen rakenne

Pelastusopiston toiminnan rahoitus muodostui aikaisempien vuosien mukaisesti määrärahaehyksistä, muista määrärahoista, maksullisen toiminnan tuotoista, vuokratuotoista, yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoista, kaluston myyntituotoista ja muista tuotoista.

Pelastusopiston toimintamenomomentilla 26.30.03 vuonna 2023 oli käytettävissä 18 246 000 euroa. Vuoden 2023 alusta koulutuksen varsinainen toimintamenomomentti ja kansainvälisen pelastustoiminnan toimintamenomomentti yhdistettiin yhdelle momentille. Lisäksi siirtomäärärahoja vuodelta 2022 oli käytettävissä 3 436 000 euroa. Osa siirtomäärärahoista oli ns. valmiiksi sidottuja ruotsinkielisen pelastajakurssin toteuttamisen jatkamiseen, pelastajalisäyksen edellyttämään sammutusautojen hankintaan sekä TKI-yksikön Pelastusasenteet-tutkimushankkeeseen (erillinen momentti).

Koulutuksen varsinaiselle toimintamenomomentille (26.30.03) myönnettiin määrärahaa yhteensä 18 246 000 euroa, jossa on huomioitu Poliisiammattikorkeakoululle siirretty hallintopalvelumaksu 48 000 euroa. Kansainvälisen pelastustoimintaan momentille (26.30.03) myönnettiin yhteensä 750 000 euroa ja kansainvälisen pelastustoiminnan erityismenoihin momentille (26.30.20) arviomäärärahaa 1 320 000 euroa.

Viraston vuoden 2023 talousarviorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Määrärahaehykset vuodelle 2023:

26.30.03	Pelastusopiston toimintamenot	18 246 000
26.30.20	Erityismenot	1 320 000
		<u>19 566 000</u>

Taulukko 19: Määrärahat vuonna 2023.

Määrärahat vuonna 2023	
SM:n myöntämät määrärahat	19 566 000 euroa
UM:n myöntämät määrärahat	0
VM:n myöntämät määrärahat	0
Kaikki myönnetyt määrärahat yhteensä	19 566 000 euroa

Toiminnan tuotot olivat 1 974 256 euroa ja nousivat edellisvuodesta noin 24 %. Tuotot nousivat täydennyskoulutustuottojen osalta 7 %, vuokratuottojen osalta 13 % ja muut toiminnan tuotot nousivat noin 123 %. Muissa toiminnan tuotoissa on mm. KVPEL-toiminnasta saatavia yhteistoiminnan kustannusten korvauksia mm. kansainvälisistä pelastusoperaatioista. Eli täten muiden toiminnan tuottojen tulot vaihtelevat vuosittain sen

mukaan, minkä verran on kansainvälisiä pelastusoperaatioita. Kaluston myyntitulot vaihtelevat myös vuosittain ja niihin vaikuttaa mm. se, että minkä verran kalustoa pystytään uusimaan. Vuoden 2023 aikana kaluston myyntitulot muodostuvat kahden sammuksauton myynnistä.

Taulukko 20. Pelastusopiston muu rahoitus.

Tulojakauma vuosina 2021–2023	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TOTEUMA 2023	Muutos -%
Maksullisen toiminnan tuotot	754 691	1 005 860	1 080 285	7,40 %
Vuokratulot	297 846	179 081	202 005	12,80 %
Kaluston myyntituotot	201 750	127 500	88 020	-30,96 %
Muut tuotot	479 680	273 210	603 946	121,06 %
Yhteensä	1 733 967	1 585 651	1 974 256	24,51 %

1.7.2 Talousarvion toteutuminen

Pelastusopiston toiminnan menot kokonaisuudessaan kasvoivat 5,13 % (ilman investointimenoja toimintamenot vähenivät noin 150 000 euroa). Pelastusopiston koulutuksen varsinaiset toimintamenot käsittivät kokonaismenoista valtaosan. Prosentuaalisesti suurimmat menoerät kokonaismenoista olivat henkilöstökulut (noin 42 %), palvelujen ostot (21 %) ja vuokramenot (20 %).

Valtion virka- ja työehtosopimuksen (2023–2025) mukaisesti palkkoja korotettiin 1.5.2023 alkaen yleiskorotuksella, jonka suuruus oli 3,5 %. Investointien osalta Pelastusopisto pystyi kunnostamaan harjoitusalueen pelastusharjoitusrakennus 3:a, lisäksi päivitettiin Pelastusopiston auditorion AV-järjestelmä, hankittiin harjoitusalueelle hirsitalosimulaattori sekä tehtiin välttämättömät ja kriittisimmät pelastusajoneuvo- ja pelastusvälinehankinnat.

Taulukko 21. Pelastusopiston menojakauma.

Menojakauma vuosina 2021 - 2023	TOTEUMA 2021	TOTEUMA 2022	TOTEUMA 2023	Muutos-% (toteuma 2022-toteuma 2023)
Henkilöstökulut	8 624 007	8 760 093	9 209 796	5,13 %
Vuokrat	3 869 490	4 644 955	4 200 479	-9,57 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 640 323	2 467 766	2 160 143	-12,47 %
Palvelujen ostot	3 825 672	4 145 357	4 438 428	7,07 %
Muut kulut	211 931	364 684	214 854	-41,08 %
Matkakulut	95 031	212 081	219 581	3,54 %
Investointien hankintamenot	599 638	502 047	1 172 479	133,54 %
Yhteensä	18 866 092	21 096 983	21 615 760	2,46 %

Vuodelle 2024 momentille (26.30.03) siirtyväksi eräksi kirjattiin 2 306 941 euroa. Siirtyvästä määrärahasta on ns. sidottua 680 000 euroa vuodelle 2024 sammuksautojen hankintaan.

Tuotto- ja kululaskelma

Vuonna 2023 toiminnan tuotot nousivat edellisvuoteen verrattuna noin 24 %. Maksullisen toiminnan tuotot nousivat noin 7 % ja vuokratulot nousivat 12 %. Kaluston myyntitulot vaihtelevat vuosittain sen mukaan, miten kalustoa saadaan uusittua. Lisäksi muissa tuloissa näkyvät KVPEL-operaatioista saadut kustannusten korvaukset.

Edelliseen vuoteen 2022 verrattuna kaikki toimintamenot olivat 2,46 % suuremmat (ilman investointimenoja vuoden 2023 kulut olivat noin 150 000 euroa pienemmät kuin vuonna 2022, jolloin suhdeluku on -1 %). Vuokrakulujen kasvu ja sähkönhinta jatkoivat nousuaan vuonna 2024. Henkilöstökulut olivat arvioituapienemmät, kun mm. muutamia virkoja oli täyttämättä osan vuotta. Palvelujen ostoissa tapahtui suurinta nousua (+7%), kun olemassa olevat yhteistyökumppanit korottivat hintojaan. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -osiossastannustennousua hidastui ja matkakuluissa ollaan ns. normaalitasossa muutamin poikkeusvuosien jälkeen. Lisäksi KVPEL-operaatiotoiminta oli vilkasta vuoden 2023 aikana, mutta vastaavasti kustannusten korvauksia saatiin tulopuolelle. Investointimenot olivat noin 133 % edellisvuotta suuremmat, kun mm. varauduttiin pelastajaopiskelijoiden määrään lisäksi sammuksautohankinnoilla ja tehtiin muita kriittisiä investointeja.

1.7.3 Tase

Taseen loppusumma oli 4 732 450 euroa, kun vastaavasti edellisvuonna taseen loppusumma oli 3 817 960 euroa.

Aineettomiin hyödykkeisiin, muihin aineettomiin oikeuksiin ja pitkävaikutteisiin menoihin sisältyyharjoitusalueen palotalon ohjainohjelmisto. Aineellisissa hyödykkeissä rakennelmat -erä käsittää Pelastusopistonharjoitusalueelle rakennetut neutralointikatoksen, lentokonepalosimulaattorin, monipalosalosimulaattorin, lämpösuojakehän ja pelastusharjoitusrakennus 3 korjaustyöt. Rakenteet -erä käsittää harjoitusalueen ajoharjoitteluradan, vaarallisten aineiden maarakennustyöt ja konttikentän prosessiviemäröinnin. Koneet ja laitteet -eräänkuuluvatPelastusopiston pelastuskalusto (sammuksautot, ambulanssit, muut autot, kontit ja perävaunut) sekä audiovisuaaliset ja atk-laitteet. Muut koneet ja laitteet sisältävät mm. hirsipalosalosimulaattorin, letkupesukoneen ohjausjärjestelmän ja defibrillaattoreita.

Pelastusopiston vaihto-omaisuus on Pelastusopiston harjoitusalueen raaka- ja polttoaineiden sekä harjoituksissa käytettävien ns. "romuautojen" varastoarvo 31.12.2023. Lyhytaikaisissa saamisissa siirtosaamiset -erään luettiin Pelastusopiston projektien (ulkopuolinen rahoitus) tilinpäätöskirjaukset. Taseen vastattavaa -puolella saadut ennakot -erä sisälsi Pelastusopiston projektien (ulkopuolinen rahoitus) liittyvät tilinpäätöskirjaukset. Ostovelat olivat hankintoihin liittyviä vielä erääntymättömiä ostovelkoja. Siirtovelkoihin kirjattiin Pelastusopiston lomapalkkavelat. Saaduissa ennakoissa oli KVPEL-toimintaan liittyviä osuuksia.

1.8 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu Pelastusopiston sisäisen tarkastuksen ja laillisuusvalvonnanohjeeseen (PeODno-2021-663) sekä Pelastusopiston hankinta-, materiaali-, omaisuudenhallinta- ja kalustosäätöihin.

Sääntöjen ja ohjeiden keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on Pelastusopiston sisäisen valvonnan organisointi ja vastuuttaminen. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa:

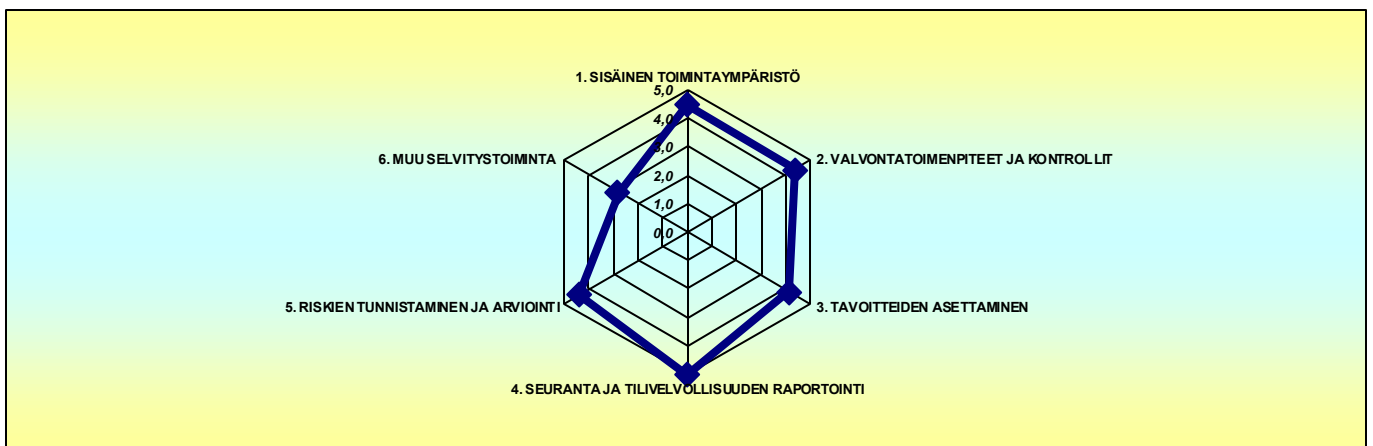
- Pelastusopiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus;
- Pelastusopiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen;
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti Pelastusopiston taloudesta ja toiminnasta.

Työjärjestyksessä on määritelty johdon ja päälliköiden vastuut myös sisäisen valvonnan näkökulmasta.

Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista, ja sisäinen valvonta on myös integroitu eri toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäisen tarkastajan virkaa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon. Tietosuojavaastaavan tehtävänä on valvoa ja edistää tietosuojaan liittyvien veloitteiden toteutumista. Uuden työntekijän perehdytyksessä painotetaan muun muassa virkapuhelinten, matkustuksen, ajoneuvojen ja taksien käyttöperiaatteita sekä asiakirjajulkisuuteen, tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä kysymyksiä. Kaikki Pelastusopiston uudet työntekijät (ml. opiskelijat) suorittavat sekä tietoturva- että tietosuojan verkkokoulutuksen.

Pelastusopiston riskienhallintaa toteutetaan sisäministeriön ohjeiden ja työkalujen (Granite) avulla. Pelastusopiston keskeisimmät riskit vuonna 2023 liittyivät henkilöstön ja opiskelijoiden toimimiseen riskialttiissa ympäristössä, kansainvälisen pelastustoiminnan päivystysjärjestelmiin sekä taloudellisten resurssienjatoiminnan vaikuttavuus- ja laatuodotusten väliseen epätasapainoon.

Pelastusopiston vuoden 2023 sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuuttajärjittävyyttä arvioitiin helmikuussa 2024 Sisäisen valvonnan arviointi -lomakkeella. Arviointiin osallistui kymmenen johdon ja esihenkilöiden edustajaa. Arvioinnin perusteella voidaan todeta, että arvio sisäisestä valvonnasta oli hyvin samankaltainen kuin edellisenä toimintavuonna. Toimintaympäristöön liittyvä tarkastus ja valvonta arvioitiin pääosin hyvälle tai kiitettävälle tasolle. Muu selvitystoiminta -osuuden keskiarvot jäivät alhaisiksi. Pidemmällä aikajänteellä Pelastusopiston toiminnan kvalifiointi ja kansainvälinenkin evaluointi tulevat ajankohtaiseksi.

Kuva 1. Sisäisen valvonnan arvioinnin yhteenveto 2023.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut, täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallintasiille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet, ja todennut, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat olennaisilta osiltaan riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet. Pelastusopiston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu edellä tässä luvussa kuvatulla tavalla. Tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Pelastusopistossa eivät sisällä olennaisia puutteita.

rehtori Mervi Parviainen

1.9 Arviointien tulokset

Sisäministeriön vuonna 2022 toteuttaman laillisuusvalvontatarkastuksen pohjalta vuonna 2023 toteutettiin sisäministeriön suosituksen mukaisesti laajemmin sisäisen valvonnan tehtäviä. Sisäministeriön suosituksen mukaisesti Pelastusopistolle tehtiin Pelastusopiston tekijänoikeusohje käytäntöjen yhdenmukaistamiseksi.

Sisäisessä valvonnassa tarkastettiin hankinnat, materiaalihallinto, matkalaskut, ostolaskut, sopimukset, hankkeet ja erillisrahoitukset, palkat ja palkkiot, tietopyynnöt sekä turvallisuus ja työsuojelu. Osassa edellä olevista kokonaisuuksista havaittiin kehityskohteita, jotka liittyivät toimintatapoihin ja olemassa oleviin ohjeisiin.

Sisäministeriö toteutti Pelastusopiston toiminnan laillisuusvalvontatarkastuksen marraskuussa 2023.

1.10 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Ei havaittuja väärinkäytöksiä vuonna 2023. Pelastusopisto ei ole vastaanottanut ilmoituksia ilmoituskanavankautta.

Ei takaisinperintöjä vuonna 2023.

2 Allekirjoitus

Tilinpäätösasiakirjan hyväksyminen

Olen tänään hyväksynyt Pelastusopiston vuoden 2023 tilinpäätöksen.

Rehtori

Mervi Parviainen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Pelastusopisto 27.02.2024 klo 15:36. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Kirjanpitoyksikön tilintarkastuksesta vastaa Valtiontalouden tarkastusvirasto, joka antaa tarkastuksesta tilintarkastuskertomuksen

Liitteet

- Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelma
- Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella
- Pelastusopiston tuotto- ja kululaskelma
- Pelastusopiston tase
- Liite 1 Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta
- Liite 2 Nettotuetut tulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarvioletaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot
- Liite 18 Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

220 Pelastusopiston tilinpäätös 2023

Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelma

Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 2023	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteuma %
11. Verot ja veronluonteiset tulot	59 925,98	66 148	66 148,13	0,00	100
11.04.01. Arvonlisävero	59 925,98	66 148	66 148,13	0,00	100
12. Sekalaiset tulot	100 466,06	370 690	370 690,34	0,00	100
12.26.99. Sisäministeriön hallinnonalan muut tulot	19 249,46	363 488	363 487,70	0,00	100
12.26.99.3. Muut tulot	19 249,46	363 488	363 487,70	0,00	100
12.39.04. Siirrettyjen määrärahojen peruutukset		5 642	5 642,24	0,00	100
12.39.10. Muut sekalaiset tulot	81 216,60	1 560	1 560,40	0,00	100
Tuloarviotilit yhteensä	160 392,04	436 838	436 838,47	0,00	100

Päluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023 määrärahojen		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
			käyttö 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26. Sisäministeriön hallinnonala	22 717 239,27	21 992 347	19 643 639,84	2 301 299,55	21 944 939,39	47 407,33	3 437 133,35	21 683 133,35	19 376 191,56	2 301 299,55
26.01.29. Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (A)	2 292 712,36	2 426 347	2 426 346,72		2 426 346,72	0,00				
26.01.87. Osakehankinnat (K)	500,00									
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (S2)	19 712 000,00		0,00		0,00	0,00	3 437 133,35	3 437 133,35	3 431 491,11	0,00
26.30.01.1. Koulutuksen varsinaiset toimintamenot (KPY)	18 912 000,00		0,00		0,00	0,00	3 026 890,15	3 026 890,15	3 026 890,15	0,00
26.30.01.2. Muut pelastustoimen toimintamenot (KPY)	50 000,00		0,00		0,00	0,00	50 000,00	50 000,00	44 357,76	0,00
26.30.01.3. Kansainvälinen pelastustoiminta (KPY)	750 000,00		0,00		0,00	0,00	360 243,20	360 243,20	360 243,20	0,00
26.30.03. Pelastusopiston toimintamenot (S2)		18 246 000	15 944 700,45	2 301 299,55	18 246 000,00	0,00		18 246 000,00	15 944 700,45	2 301 299,55
26.30.20. Erityismenot (A)	712 026,91	1 320 000	1 272 592,67		1 272 592,67	47 407,33				
Määrärahatilit yhteensä	22 717 239,27	21 992 347	19 643 639,84	2 301 299,55	21 944 939,39	47 407,33	3 437 133,35	21 683 133,35	19 376 191,56	2 301 299,55

Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelman tiedot valtuuksista ja niiden käytöstä momentin tarkkuudella

Pelastusopistolla ei ole valtuuksia.

Pelastusopiston tuotto- ja kululaskelma

	1.1.2023-31.12.2023		1.1.2022-31.12.2022	
TOIMINNAN TUOTOT				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 080 284,69		1 005 860,13	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	202 005,23		179 080,71	
Muut toiminnan tuotot	<u>691 966,29</u>	1 974 256,21	<u>400 709,91</u>	1 585 650,75
TOIMINNAN KULUT				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	2 283 920,86		2 483 455,06	
Varastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-16 984,59		-15 688,69	
Henkilöstökulut	9 787 660,57		8 760 093,34	
Vuokrat	4 238 534,10		4 644 955,26	
Palvelujen ostot	4 836 225,95		4 145 356,71	
Muut kulut	736 489,50		576 765,74	
Poistot	<u>805 154,09</u>	<u>-22 671 000,48</u>	<u>849 574,50</u>	<u>-21 444 511,92</u>
JÄÄMÄ I		-20 696 744,27		-19 858 861,17
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT				
Rahoitustuotot	-707,06		1 249,51	
Rahoituskulut	<u>-498,99</u>	-1 206,05	<u>-202,68</u>	1 046,83
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT				
Satunnaiset tuotot	60 709,69		0,00	
Satunnaiset kulut	<u>-1 944,68</u>	<u>58 765,01</u>	<u>0,00</u>	<u>0,00</u>
JÄÄMÄ II		-20 639 185,31		-19 857 814,34
SIIRTOTALOUDEN TUOTOT JA KULUT				
Tuotot				
Siirtotalouden tuotot voittoa tavoittelemattomilta yhteisöiltä	2 000,00		2 000,00	
Siirtotalouden tuotot valtionhallinnolta	<u>627 094,16</u>	629 094,16	<u>464 010,25</u>	466 010,25
JÄÄMÄ III		-20 010 091,15		-19 391 804,09
TUOTOT VEROISTA JA PAKOLLISISTA MAKSUISTA				
Perityt arvonlisäverot	66 148,13		59 925,98	
Suoritettut arvonlisäverot	<u>-2 426 346,72</u>	<u>-2 360 198,59</u>	<u>-2 292 712,36</u>	<u>-2 232 786,38</u>
TILIKAUDEN TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		<u>-22 370 289,74</u>		<u>-21 624 590,47</u>

Pelastusopiston tase

	31.12.2023		31.12.2022	
VASTAAVAA				
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET				
Aineettomat oikeudet	0,00	0,00	1 567,45	1 567,45
AINEELLISET HYÖDYKKEET				
Rakennelmat	1 031 530,26		651 429,86	
Rakenteet	584 140,79		672 486,19	
Koneet ja laitteet	1 705 283,63		1 732 147,00	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	164 586,94	3 485 541,62	0,00	3 056 063,05
KÄYTTÖOMAISUUSARVOPAPERIT JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET				
Käyttöomaisuusarvopaperit	500,00	500,00	500,00	500,00
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIOITUKSET YHTEENSÄ		3 486 041,62		3 058 130,50
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
VAIHTO-OMAISUUS				
Aineet ja tarvikkeet	141 184,91	141 184,91	124 200,32	124 200,32
LYHYTAIKAISET SAAMISET				
Myyntisaamiset	84 097,57		40 851,53	
Siirtosaamiset	968 466,26		557 417,18	
Muut lyhytaikaiset saamiset	26 209,00		3 000,00	
Ennakkomaksut	26 664,12	1 105 436,95	34 577,17	635 845,88
RAHAT, PANKKISAAMISET JA MUUT RAHOITUSVARAT				
Kirjanpitoyksikön menotilit	-212,57	-212,57	-216,42	-216,42
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS YHTEENSÄ		1 246 409,29		759 829,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ		4 732 450,91		3 817 960,28

31.12.2023

31.12.2022

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

VALTION PÄÄOMA

Valtion pääoma 1.1.1998	3 922 479,10		3 922 479,10	
Edellisten tilikausien pääoman muutos	-3 202 885,39		-2 180 482,79	
Pääoman siirrot	23 043 375,68		20 602 187,87	
Tilikauden tuotto-/kulujäämä	<u>-22 370 289,74</u>	1 392 679,65	<u>-21 624 590,47</u>	719 593,71

VIERAS PÄÄOMA

LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA

Saadut ennakot	95 528,00		95 528,00	
Ostovelat	1 365 177,32		1 336 232,40	
Kirjanpitoyksiköiden väliset tilitykset	197 336,17		180 767,24	
Edelleen tilittävät erät	200 262,32		190 201,26	
Siirtovelat	<u>1 481 467,45</u>	<u>3 339 771,26</u>	<u>1 295 637,67</u>	<u>3 098 366,57</u>

VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ

3 339 771,26 3 098 366,57

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

4 732 450,91 3 817 960,28

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 1: Selvitys tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja vertailtavuudesta

1. Budjetoitua koskevat muutokset ja muutosten tärkeimmät vaikutukset talousarvion toteutumalaskelmaan, tuotto- ja kululaskelmaan ja taseeseen sekä niiden vertailtavuuteen.

Vuoden 2023 alusta alkaen yhdistettiin toimintamomentit: koulutuksen varsinaiset toimintamenot 26.30.01.1 ja kansainvälinen pelastustoiminta 26.30.01.3 yhdelle momentille Pelastusopiston toimintamenot 26.30.03.

Vuoden 2023 alusta opetuspalveluiden organisaatiouudistuksen myötä Pelastusopistossa otettiin käyttöön uusi kustannuspaikkarakenne.

Edellä kuvatut muutokset eivät vaikuta tilinpäätöksessä esitettävien asioiden muotoon aiempiin vuosiin verrattuna.

2. Valuuttakurssi, jota on käytetty muutettaessa ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat sekä muut sitoumukset Suomen rahaksi.

Ei asiaan liittyviä tapahtumia

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja -menetelmät sekä erityisesti niissä tapahtuneiden muutosten vaikutukset tilikauden tuotto- ja kulujäämän sekä taseessa ilmoitettavien erien muodostumiseen.

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja -asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

4. Aikaisempiin vuosiin kohdistuvat tuotot ja kulut, talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset, jos ne eivät ole merkitykseltään vähäisiä.

Ei olennaisia tapahtumia.

5. Selvitys edellisestä vuodesta koskevista tiedoista, jos ne eivät ole vertailukelpoisia tilinpäätösvoiton tietojen kanssa.

Tiedot ovat vertailukelpoisia keskenään.

6. Selvitys tilinpäätösvoiton jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kuin niitä ei ilmoiteta toimintakertomuksessa.

Ei olennaisia tapahtumia.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 2: Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi	Tilinpäätös 2022	Talousarvio 2023 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2023		Tilinpäätös 2023	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			Siirretty seuraavalle vuodelle
			käyttö vuonna 2023	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet määrärahat	Käytettävissä vuonna 2023	Käyttö vuonna 2023 (pl. peruutukset)	
26.30.01.										
Bruttomenot	21 665 040,24		0,00		0,00					3 431 491,11
Pelastustoimen toimintamenot	Bruttotulot 1 953 040,24									
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot 19 712 000,00		0,00		0,00	0,00	3 437 133,35	3 437 133,35	3 431 491,11	0,00
26.30.03.										
Bruttomenot	0,00	20 496 000	18 184 626,46		20 485 926,01					18 184 626,46
Pelastusopiston toimintamenot	Bruttotulot 0,00	2 250 000	2 239 926,01		2 239 926,01					2 239 926,01
(Siirtomääräraha 2 v)	Nettomenot 0,00	18 246 000	15 944 700,45	2 301 299,55	18 246 000,00	0,00		18 246 000,00	15 944 700,45	2 301 299,55

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 3

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pääloukan ja tilijaottelun numero ja nimi	Peruutettu	
	Tilijaottelu	Yhteensä
26.Sisäministeriön hallinnonala		5 642,24
Vuosi 2022		5 642,24
26.30.01.2.Muut pelastustoimen toimintamenot (KPY)	5 642,24	
Pääloukat yhteensä		5 642,24
Vuosi 2022		5 642,24

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2023	2022
Henkilöstökulut	8 204 369,07	7 354 778,30
Palkat ja palkkiot	8 058 557,30	7 394 356,15
Tulosperusteiset erät	3 966,00	1 616,00
Lomapalkkavelan muutos	141 845,77	-41 193,85
Henkilösivukulut	1 583 291,50	1 405 315,04
Eläkekulut	1 418 707,77	1 294 777,02
Muut henkilösivukulut	164 583,73	110 538,02
Yhteensä	9 787 660,57	8 760 093,34
Johdon palkat ja palkkiot, josta	329 891,78	249 228,24
- tulosperusteiset erät	3 966,00	1 616,00
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00
Johto	0,00	0,00
Muu henkilöstö	0,00	0,00

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 6.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 7.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 8.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 9.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Käyttö- ja rahoitusomaisuusarvopaperit

	31.12.2023						31.12.2022	
	Kappalemäärä	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo	Omistus- osuus %	Myyntioikeuksien alaraja %	Saadut osingot	Markkina-arvo	Kirjanpitoarvo
Julkisesti noteeraamattomat osakkeet ja osuudet			500,00					500,00
Sakupe Oy	1		500,00					500,00
Osakkeet ja osuudet yhteensä			500,00					500,00

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 11.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut

Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset

€	Talousarvio- menot 2023	Määräraha-tarve 2024	Määräraha-tarve 2025	Määräraha-tarve 2026	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	4 077 106,00	4 403 275,00	792 471,00	832 094,00	5 942 826,00	11 970 666,00
Muut monivuotiset vastuut yhteensä	4 077 106,00	4 403 275,00	792 471,00	832 094,00	5 942 826,00	11 970 666,00

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 13.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 14.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 15: Velan muutokset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 15.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 16.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut täydentävät tiedot

Pelastusopisto on toiminut vuoden 2023 kirjanpitoyksikkönä. Tilinpäätöksen 2023 laatimisen periaatteet ovat yhtäläiset vuoteen 2022 nähden.

Tase

Tilikauden taseen tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2022 tietoihin nähden.

Tuotto- ja kululaskelma

Tilikauden tuotto- ja kululaskelman tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2022 tietoihin nähden.

Talousarvion toteumalaskelma

Talousarvion toteumalaskelmalla esitetään kirjanpitoyksikön 220 talousarviokirjanpidon toteumatiedot.

Tilinpäätöksen liitteet

Tilinpäätöksen liitetietojen laskentaperusteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 18: Kilpailullisen toiminnan tuloslaskelma sekä kuvaus kustannuslaskennan periaatteista

TUOTOT	
Kilpailullisen toiminnan myyntituotot	655 229
Kilpailullisen toiminnan muut tuotot	289 676
Tuotot yhteensä	944 905
KOKONAISKUSTANNUKSET	
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 197
Henkilöstökustannukset	237 171
Vuokrat	2 559
Palvelujen ostot	34 932
Muut erilliskustannukset	13 590
Erilliskustannukset yhteensä	290 449
Tukitoimintojen kustannukset	281 979
Poistot	25 724
Korot	1 627
Muut yhteiskustannukset	323 917
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	633 247
Kokonaiskustannukset yhteensä	923 696
TULOS (tuotot-kustannukset)	21 210
KUSTANNUSVASTAAVUUS	102 %
Käytetty MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0
TULOS HINTATUEN JÄLKEEN	21 210
Käytettävissä ollut MPL 7.1 §:n mukainen hintatuki	0

Kuvaus kustannuslaskennan periaatteista:

Pelastusopiston liiketaloudellisia tuloja ovat valtion maksuperustelain 7 §:n 1 momentissa tarkoitetut maksulliset suoritteet, jotka hinnoitellaan liiketaloudellisin perustein. Kilpailullisen toiminnan myyntituottoja ovat pelastusalan ja hätäkeskustoiminnan ammatillisesta täydennyskoulutuksesta saadut tulot. Muita kilpailullisen toiminnan tuloja ovat koulutus-, majoitus-, harjoitusalueen laitteiden ja kaluston vuokratulot tai muut tuotot.

Kustannukset ovat Kieku-kirjanpidossa suoraan kyseisellä toiminnolle kohdistettuja kustannuksia ja työajanseurannan perusteella kohdennettuja kustannuksia. Kustannusten osuudet yhteiskustannuksista on laskettu mm. opetuspäivien ja majoitus- tai harjoitusalueen käyttöön perustuen.